

Vestland
fylkeskommune

dembra *Demokratisk beredskap
mot rasisme og antisemittisme*

Israel og Palestina Krig og dehumanisering

LÆRERKURS FREDAG 7. NOVEMBER 2025

Terrorangrepet 7. oktober 2023 og den påfølgende krigen har rystet verden. Det finnes en stadig sterkere dokumentasjon på folkemord. Vi har blitt sinte, redde og fortvilte, men også tause, handlingslammet og rådvile. Krigen har skapt polariserte debatter og sensitive temaer. Vi har sett både økende antisemittisme og større muslimfiendtlighet. Medborgere med jødisk bakgrunn frykter for egen sikkerhet, og palestinere kjenner på at deres menneskeverd blir ofret i det geopolitiske spillet. I klasserommene kan vi ha elever som er berørt av det som skjer.

Hvordan skal vi ivareta elever som kjenner på et eksistensielt alvor og frykter for fremtiden for deres etniske tilhørighet? Hvordan snakker vi om krigen på en måte som bevarer menneskeverdet for begge parter, bygger fremtidshåp og bryter ned polariseringen? Hvordan forholder vi oss til temaer som Holocaust, Nakba, folkemord, antisemittisme og muslimfiendtlighet med dagens virkelighet?

Vi har samlet et knippe med utvalgte eksperter og viktige stemmer som kan gi oss påfyll når det gjelder dette. Se vedlagte program samt presentasjon av innlederne.

I tillegg vil vi presentere undervisningsressurser som er under utprøving. Innholdet i undervisningsoppleggene er aktiviteter med tidslinje og historiefortelling, samt tekster til analyse som handler om det eksistensielle alvoret, identitet og tilhørighet. Oppleggene er aktuelle for flere fag, og vil bli sendt til lærere som etterspør dem. Vi vil også invitere alle deltakerne til å svare på en kort, anonym spørreundersøkelse om hvordan det har vært å undervise eller samtale om Israel og Palestina i skolen etter 7. oktober 2023. Undersøkelsen vil bli brukt i forsknings- og utviklingsprosjektet 'Palestina og Israel i skolen' (PIS), som Raftostiftelsen har sammen med UiB og tre skoler.

Seminaret er et samarbeid med Vestland fylke, er gratis holdes i auditoriet på Litteraturhuset i Bergen. Vi serverer stående lunsj, samt kaffe og te.

Påmelding: <https://form.typeform.com/to/BZxNy1e2>

Velkommen!

Solveig Moldrheim
Undervisningsleder i Raftostiftelsen

PROGRAM:

Tid	Hva skjer	Hvem
Kl. 08.15	Oppmøte for lærere fra Vestland fylke: Ny organisering av fagsamarbeid. Hva er tenkt og hva trenger dere? God samtale	ved Bergen katedralskole
Kl. 09.00	Velkommen til kurs Hva har terrorangrepet og krigen på Gaza lært oss?	Solveig Moldrheim
Kl. 09.15	Situasjonsrapport Hva skjer nå? Hvilke ulike virkelighetsoppfatninger finnes? Hva kan vi stole på? Hva bør vi være bekymret for?	Kjersti G. Berg
Kl. 10.00	Pause	
Kl. 10.15	Antisemittisme og muslimfiendtlighet i lys av Israel-Palestina konflikten Dette innlegget belyser muslimfiendtlige og antisemittiske forestillinger som i lang tid har blitt aktivisert og forsterket av Israel-Palestina konflikten, og som inngår i dehumanisering og eskaleringen etter 7 oktober og krigen i Gaza.	Claudia Lenz
Kl. 11.00	Pause	
Kl. 11.15	Nakba and the Holocaust as cultural traumas The Holocaust and the Nakba are two foundational traumas in the Israeli and Palestinian national narratives. In this talk, we will examine how these tragedies came to occupy this foundational place and how their meanings have clashed over time. We will conclude by exploring this clash in the aftermath of Hamas' attack on October 7th and Israel's genocidal war on Gaza.	Nadim Khoury
Kl. 12.00	Lunsj	
Kl. 12.45	Å snakke om krig og konflikt slik at elevene blir tryggere Elever får med seg langt mer av de skremmende nyhetene, enn hva voksne tror – og mange blir unødvendig skremt. Det er med ord og begreper vi bygger forståelse og mening slik at det skremmende kan bli begripelig og håndterbart – slik at vi kan bryte ned polarisering og bygge fremtidshåp.	Jon-Håkon Schultz
Kl. 13.30	Pause	
Kl. 13.45	Undervisning om Palestina og Israel – hvordan gjør vi det? Presentasjon av undervisningsopplegg	Raftostiftelsen
Kl. 14.30	Pause	
Kl. 14.45	Samtale - unge jødiske og palestinske stemmer Hvordan har det vært å ha jødisk og palestinsk bakgrunn i Norge etter 7. oktober? Hvordan har krigen påvirket identitet og tilhørighet, og hvordan skal vi kommunisere for å sikre sameksistens i fortsettelsen?	Ledes av Ingun Steen Andersen
15.30	Takk for i dag!	

Nadim Khoury

Nadim Khoury er førsteamanuensis ved Universitetet i Innlandet. Han er statsviter og har en doktorgrad i politisk teori (Universitetet i Virginia, 2012). Han har spesielt forsket på nasjonalisme, kolonialisme og kollektiv hukommelse, med fokus på Palestina/Israel. For tiden jobber han med et bokmanuskript med tittelen *Partitioning Memory* som kritisk undersøker minneregimet skapt av den israelsk-palestinske fredsprosessen.

Jon-Håkon Schultz

Jon-Håkon Schultz er professor ved institutt for lærerutdanning og pedagogikk ved UiT, Norges arktiske universitet. Han er utdannet lærer og har to doktorgrader: en i spesialpedagogikk og en i medisinsk antropologi. Hans forskningsarbeid omfatter barn og unge som er utsatt for traumatiske hendelser, og hvordan vi i barnehage og skole kan gi best mulig hjelp i etterkant av kriser og traumer.

Claudia Lenz

Claudia Lenz er professor i samfunnsfagdidaktikk og har forsket spesielt på minnekultur, antisemittisme og andre former for gruppefiendtlighet. Hun arbeider ved MF vitenskapelige høyskole og ved Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter, der hun ved sistnevnte institusjon arbeider spesielt med Dembra, og med holdningsundersøkelsene om holdninger til jøder og muslimer, samt med jødernes og muslimers holdninger til hverandre.

Kjersti Gravelsæter Berg

Kjersti Gravelsæter Berg er førsteamanuensis på interkulturelle studier og historiker ved Norsk Lærerakademi, NLA Høgskolen. Hun forsker på Midtøsten, og spesielt på Palestina og Israel. Andre forskningsinteresser inkluderer tvungen migrasjon, flyktningleirer, UNRWA, humanitærisme, internasjonal bistand og Jerusalem.